

Zwolle, 18 januari 2022

Aan de fracties van de Zwolse gemeenteraad

Betreft: Reactie Platform Zwolse Wijken op beslisnota voor de raad “Hoofdpijnen en besluiten met het oog op de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan”

Geachte raadsfracties,

Op 24 januari staat de beslisnota over de hoofdpijnen en besluiten met het oog op de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan geagendeerd voor een debatronde. Hierbij willen wij u vanuit het Platform Zwolse Wijken (PZW) graag onze inbreng geven voor het debat over dit onderwerp.

Participatie

Zoals u weet maken wij ons als Platform Zwolse Wijken sterk voor meer zeggenschap van Zwollenaren bij beslissingen die gevolgen hebben voor hun leefomgeving (buurt, wijk, stad en regio). Afgelopen zomer hebben wij alle fracties gesproken over onze visie op en ideeën voor meer volwassen participatie, met o.a. een set van concrete spelregels. Wij hebben hierop veel positieve reacties gekregen. Na een aantal gesprekken met de verantwoordelijk wethouder voor participatie, Michiel van Willigen, zijn wij – zij het met enige reserve - ook aangehaakt bij het traject dat de gemeente is gestart om “in een participatief proces te komen tot een aanpak voor participatie”, ofwel de “Doe!-tank participatie”.

In de beslisnota over de hoofdpijnen van het Omgevingsplan lezen wij dat participatie een belangrijke pijler is in de Omgevingswet. Dat klinkt veelbelovend, maar tegelijkertijd is participatie niet verplicht, behalve voor initiatieven waarvoor een bindend advies van de raad nodig is. We lezen in de nota nog een aantal passages waar wij grote moeite mee hebben:

- *het college komt nog met een voorstel over participatie rond het opstellen van het Omgevingsplan. Waarom nu dan al de hoofdpijnen laten vaststellen voordat de stad zich daarover uit heeft kunnen spreken?*
- *het college werkt aan een handreiking voor initiatiefnemers om participatie vorm te geven. Bij gebiedsontwikkelingen komt het belang van participatie via de Routekaart terug in de toe te passen methode van start voor de start. Deze Zwolse methode van gebiedsontwikkeling, die samen met het Concilium is opgesteld, kan ook worden toegepast bij complexe locatieontwikkelingen.*
Deze passage geeft precies aan waar onze reserve zit bij onze deelname aan het “Doe!-tank-traject” : terwijl dit net gestart is, stelt het college zonder blikken of blozen een methodiek voor waarbij inwoners op geen enkele manier betrokken zijn. Hoezo “op participatieve wijze tot een participatie aanpak komen”? Alles lijkt toch weer te gaan zoals het altijd is gegaan en de gevestigde belangen in het Concilium blijven de dienst uitmaken. Ook over de ideeën van het PZW wordt met geen woord gerept als het om participatie gaat. Wij zullen dit bij de eerstvolgende bijeenkomst van de “Doe! – tank participatie” aan de orde stellen en onze verdere deelname daaraan heroverwegen.
- *Bij kleinere initiatieven worden afspraken met initiatiefnemers gemaakt over onder meer participatie die in de zogenaamde procesbrief worden vastgelegd.*
Wie bepaalt welke afspraken met initiatiefnemers gemaakt worden en hoe openbaar zijn deze? Wat is de status van een “procesbrief”?

Positie van de raad

Wij vinden dat afspraken en spelregels over participatie opgenomen moeten worden in een verordening die door de raad wordt vastgesteld, zodat de rechten van inwoners geborgd zijn.

Dat is nu ook landelijk zo vastgelegd door o.a. een aangenomen motie in de Eerste Kamer. En de input voor die verordening moet o.i. uit de samenleving komen, niet vanuit de gemeente of het Concilium. In die verordening moet wat ons betreft ook vastgelegd worden dat de inbreng van participanten duidelijk is terug te vinden en dat beargumenteerd wordt wat met die inbreng is gedaan.

Een ander belangrijk punt voor de positie van de raad is de bijlage met initiatieven waarvoor de raad bindend advies moet geven en waarvoor participatie verplicht is. Daarbij wordt opgemerkt: “deze lijst mag niet te lang zijn omdat dat tegen de bedoeling van de wetgever zou ingaan (nl. snellere procedures door de beslissingsbevoegdheid bij buitenplanse initiatieven bij het college te leggen)”. Op deze lijst staan o.a. bouwwerken van meer dan 25 meter en > 30 woningen in stedelijk gebied of > 5 woningen in het buitengebied. Dat betekent dus dat de raad geen zeggenschap heeft bij bouwwerken tot 25 m hoog en bij inbreidingen tot 30 woningen in de stad en tot 5 in het buitengebied en dat bij deze initiatieven ook participatie niet verplicht is. Wij vinden dit een kwalijke zaak omdat dit ingrepen zijn die grote consequenties hebben voor de leefomgeving in een buurt of wijk. De inwoners en de raad moeten in de besluitvorming hierover een veel grotere stem hebben.

Het uitbreiden van de zogenaamde “Kruimellijst” vinden wij zeer onwenselijk. Wij opteren eerder voor een kleinere lijst die door een volgende raad desnoods nog uitgebreid kan worden. Wij vrezen dat nu uitbreiden in de praktijk, ook in een evaluatie, niet zal gaan leiden tot een inkrimping. Integendeel!

Een laatste punt van onze kant: het gaat in deze beslisnota over hoofdlijnen voor verdere uitwerking van het Omgevingsplan. Is het niet onlogisch om daar nog in deze raadsperiode een besluit over te nemen? Regeert u daarmee niet (te?) ver over uw graf heen? Is het niet zuiverder om dit aan de nieuwe raad te laten, die immers ook met de nieuwe regels moet gaan werken? Een gewetensvraag wellicht, maar waarom deze haast?

Tot slot

Wij lezen in deze beslisnota toch vooral de wens om de kansen van de Omgevingswet, nl. snellere procedures en meer ruimte voor de markt, zo goed en zo snel mogelijk te benutten. De andere belangrijke pijler van de Omgevingswet, participatie, blijft sterk onderbelicht. Terwijl juist in deze tijd, waarin het vertrouwen in de overheid onder grote druk staat, het maximale gedaan zou moeten worden om inwoners beter te betrekken en meer zeggenschap te geven. En zo samen te bouwen aan “collectieve intelligentie”, waarin inspraak ook echt luisteren wordt en niet alleen maar aanhoren en vervolgens terzijde schuiven als hinderlijk oponthoud van eigen bestuurlijke ambities. Wij vertrouwen erop dat u als raad het college op dit punt tot de orde zult roepen en uw eigen positie als volksvertegenwoordiger niet laat uithollen.

Met vriendelijke groet,

W.M. Hovestad

Platform Zwolse Wijken

PS Wij zijn voornemens om in de voorliggende periode aan de Zwolse burgers de consequentie van de afnemende burgerparticipatie bij inwerkingtreding van het omgevingsplan voor te leggen en daar de meningen over te peilen. Ook melden wij alvast dat we voor de komende gemeenteraadsverkiezingen alle fracties uitnodigen voor een debatavond over participatie. Waarvoor we ook via de wijkverenigingen alle Zwolse burgers gaan uitnodigen.